

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 95

číslo: 6

8. února 2015

Cena: 8 Kč

Pastýřský list plzeňského biskupa ke třetímu roku duchovní obnovy církve „skrze nemocné, slabé a umírající“

*Obrat'te se a věřte evangeliu
Mk 1,14-20*

Bratři a sestry,

obracím se dnes především k vám, kteří trpíte bolestí, nemocí, slabostí a jste zatíženi strachem z minulosti. Spolu s Ježíšem už nyní chápu, že církev nebude obrácena a obnovena za pomoci spravedlivých a zdravých, ale těch, kteří snášejí svůj úděl a třeba i na posteli se modlí za nás, za církev, která se dopustila nejtěžšího hříchu pýchy.

Mnozí z nás biskupů, kněží i laických služebníků církve skutečně vzali svůj křest a své členství v církvi jako něco, co jim dává právo soudit druhé lidi. Proto se církev vzdálila lidem a lidé jí. Všichni přece hledají uzdravení a nikoliv pomlouvání. Nemocný potřebuje lék a nikoliv jed. Naše srdce bohužel vskutku zjedovatěla tím nejhorším způsobem. Pýcha zabíjí všechno, co je v církvi živé. Je jako morová nákaža a mnoho Ježíšových učedníků už jí podlehl. První byl Jidáš, ale my se musíme dotazovat na stezky spravedlnosti, ptát se svého svědomí, zda nejsme jedni z Jidášových pokračovatelů. Jak jsem na začátku řekl, obracím se dnes na hříšníky, nemocné, slabé a umírající. Neboť jejich slovům Bůh naslouchá a jejich srdce miluje a zápasí o ně s ďáblem do poslední chvíle. Prosím, abyste se modlili za církev, její obnovu a pravdu Boží, která smete každou lidskou nespravedlnost a sudičství. Cesta k uzdravení je v našem srdci. Církev, jak správně uvádí římský biskup František, už dnes nemůže čekat na teology, že vymyslí něco lákavého a nového. Teologové popravdě nevymyslí vůbec nic. Mnoho z nich je nakazeno stejně jako církev. Citují sami sebe a hledají nové koncepty, jak udržet svůj vliv. Ale vše je to jen samo pro sebe. Zapomněli jsme na apoštolo-vo varování: „Nesmyslejte vysoko, ale věnujte se všedním službám. Nespolehejte na svou vlastní chytrost“ (Ř 12,16).

Zatímco hříšník, nemocný, ten jenž klesá ve své slabosti, má před sebou ohromnou šanci na obrácení, nalezení pravdy a obnovení víry v Krista. Nám kněžím nikdo nevěří, neboť jsme pohlceni sami sebou. Žargon, jímž se snažíme oslovovat, nikdo nebere vážně. Proč? Protože kdo se může ztotožnit s těmi, kteří „mají jasno“, „všechno vědí“ a sami sebe dávají za příklad mravnosti?

Naopak. Svět uvěří jedině tehdy, bude-li v nás a kolem nás Boží pravda. Uvěří nemocným jejich strach i bolest a s ním i jejich naději a víru. Uvěří hříšníkovi, který se kaje ze svých zlých skutků. To má přece na mysli apoštol Pavel, jemuž Pán řekl: „Stačí, když máš mou milost; vždyť v slabosti se projeví má síla. Vždyť právě když jsem slabý, jsem silný“ (2 12,9-10).

Svět neodsuzuje církev pro její hříchy, ale proto, že tyto hříchy potlačuje a nedokáže právě skrze ně ukazovat cestu k uzdravení. Svět ví velmi dobře, že alkoholismus, pornografie, sexuální perverze, sebenávnost, nevěra a rozvody se týkají i lidí věřících. Není možné se donekonečna tvářit, že my s tím vším nemáme nic společného. Poslyšme, co k tomu říká apoštol: „Odhod'te tedy všechnu špatnost, každou lest, přetvářku, závist, jakékoliv pomlouvání a jako novorozené děti mějte touhu jen po nefalšovaném duchovním mléku, abyste jím rostli ke spasení; vždyť jste, okusili, že Pán je dobrý! Přicházejte tedy k němu, kameni živému, jenž od lidí byl zavržen, ale před Bohem je „vyvolený a vzácný“. I vy buďte živými kameny, z nichž se staví duchovní dům, abyste byli svatým kněžstvem a přinášeli duchovní oběti, milé Bohu pro Ježíše Krista“ (1 P 2,1-5).

Tuto milost Kristových služebníků vyprošuji vám všem. Požehnání na cestě třetího roku Duchovní obnovy ať vás provází.

Dáno v Plzni 25. ledna 2015 ve svátek Obrácení svatého Pavla

+ Filip Michael Štojdl

80 let náboženské obce ve Zlíně

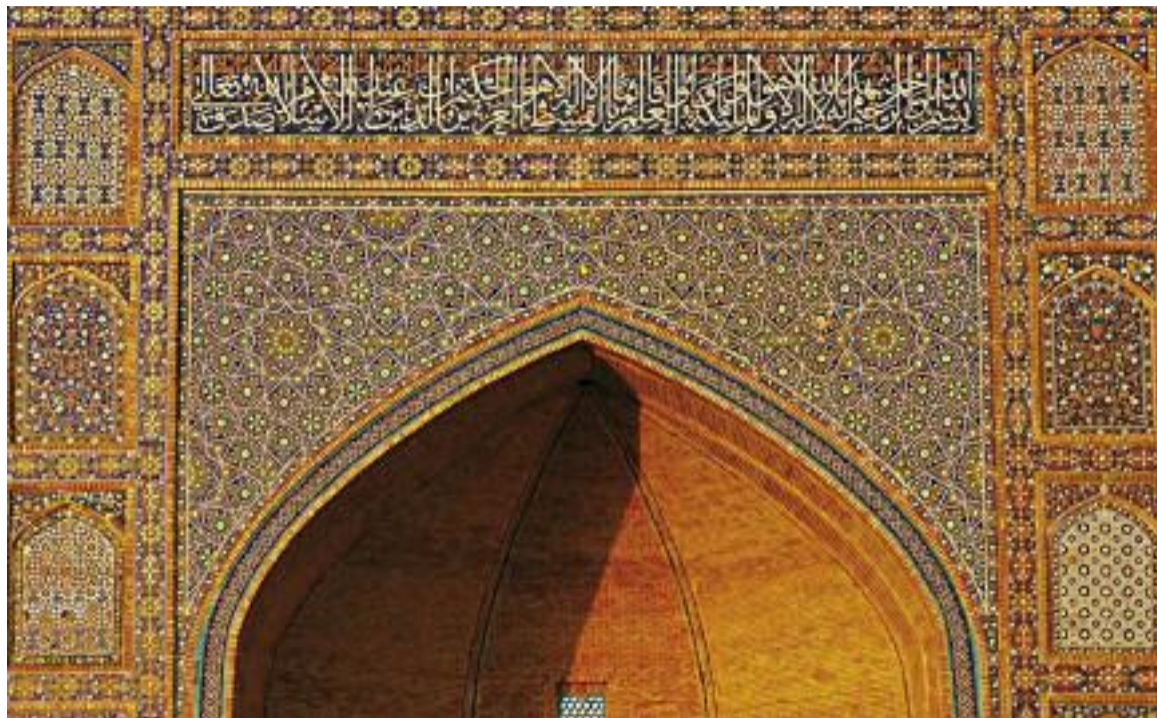
Náboženská obec ve Zlíně srdečně zve na slavnostní odpoledne k 80. výročí svého založení, které pořádá v neděli 15. února v evangelickém kostele ve Zlíně. Program:

• 14 h, velký sál: slavnostní bohoslužby slouží brněnský biskup Mgr. Juraj Jordán Dovala

• 15.30 h, velký sál: koncert Komorního sdružení pro duchovní hudbu Ostrava, řídí Pavla Dědičová a Zdeněk Kovalčík (zazní mj. skladby autorů z NO Zlín: Radany Vaňové a Václava Kovalčíka a básně Zdeňka Svobody)

• 17 h, malý sál: Pankáč v kostele, autorské čtení z nové knihy br. biskupa J. J. Dovaly

Doprovodný program: výstava z dějin NO, knih našich autorů, historických praporů. Občerstvení (nejen) z farní kuchyně zajištěno. **kw**

Ilustrační fotografie: Medresa Mir-i-Arab v uzbecké Buchaře. Jméno získala podle jemenského učitele ze slavného súfijského řádu naqšbandija. Postavena byla v první polovině 16. století, jako medresa sloužila až do roku 1920. Znovuotevřena byla v roce 1944, když chtěl Stalin získat muslimy pro boj proti nacistům. (foto: Wikipedia)

O mediálních muslimech a dalších strašácích

Milí čtenáři, v souvislosti s dním posledních týdnů jsme v minulém čísle našeho časopisu oslovili arabistu a odborníka na islámskou problematiku, pracovníka Orientálního ústavu Akademie věd ČR Bronislava Ostřanského. V tomto vydání Českého zápasu se s vámi podělíme o jeho další zajímavé odpovědi.

U nás na Husitské teologické fakultě často probíhají konference, panelové diskuse, které dokládají ochotu naslouchat vyznavačům jiných náboženství, mít respekt k jejich přesvědčení... Ostatně i naše církev obecně je velmi otevřená jak v otázce ekumeny, tak mezináboženského dialogu... Jste spoluautorem knihy „Islám v srdci Evropy“, kde zmiňujete problém téměř neexistující seriózní diskuse mezi nemuslimskou většinou a muslimskou komunitou v Evropě a vůbec, nedostatek vůle k dialogu. Kniha vyšla v r. 2007. Změnila se situace od té doby? Jsou zmiňovaná setkání na akademické půdě spíše výjimkou?

Tato setkání jsou opravdu spíše výjimkou a to je smutné. O to více si jich vážím. Na husitské fakultě se konala řada akademických akcí v tomto směru a já je velice vítám. Zejména pak vítám mezináboženské kulaté stoly, které pořádá neformální platforma *Společný hlas*, kde jsou respektovaní představitelé všech tří monoteistických náboženství, a taky velice vítám veškeré aktivity, které jsou s těmito snahami spojeny – např. aktivity doc. Hoška a doc. Vojtíška. Zároveň si uvědomuji, že v dnešní hysterické a vypjaté době to všichni, kdo se snaží hlásat dialog, nemají příliš lehké. Stačí zmínit vlny nenávistných výlevů na internetu, když prof. Halík řekne o muslimech něco pozitivního. Ale ještě k otázce: Od r. 2007 se bohužel příliš nezměnilo, a pokud ano, tak k horšímu. Pokud jde o debatu o islámu, spíše než debata mi to připadá jako mýjení se. Kritická věcná debata vůči muslimům je nesmírně potřebná. Jenže se to vždy nějak zvrhne do dvou krajních pólů. Na jedné straně do takové slonovinové věže, kdy si všichni poplácávají po ramenou a říkají si: Hlavně aбыchom se těch muslimů nějak nedotkli, a na druhé straně se to někdy zvrhne ve štvání: Podívejte, co jste nám provedli, my vám to vrátíme dvakrát... A na to bohužel slyší i spousta politiků: Místo toho, aby se zde uskutečnily kulaté stoly a v parlamentu se tomu lidé věnovali a zasvěceně a věcně se o tom hovořilo, konají se demonstrace, které dají slovo největším populistům.

Možná právě teď, po těch tragédiích, k něčemu takovému konečně dojde...

Ano, ano, možná právě na jedné straně ty nezměrné tragédie, které probíhají na Blízkém východě nebo v západní Evropě a na druhé straně to vzepjetí islamofobie, která se v mnoha oblastech stává mainstreamem... Možná to

opravdu povede k tomu, že se konečně začne hovořit věcně, napříč společností... Pokud se to bude tabuizovat, dostane se to do agendy populistů a to je špatně...

Myslíte, že islám, tedy jeho určitý výklad, ať už správný nebo chybný, je příčinou problémů a nesouladu v soužití mezi evropskou a muslimskou komunitou tak, jak jsme dnes svědky?

Nebo je problém v některých jeho vykladačích a jedná se v podstatě o radikalismus?

Jsem přesvědčený, že problém není islám. Problém je jeho extrémní a radikální výklad. Často v rámci trendu odhalování tzv. „pravdy o islámu“ a často od lidí, kteří toho příliš nevědí. Spousta těchto aktivistů tvrdí, že islám je zlo, hledá je v samých kořenech. Snaží se islám jakoby rozvrátit zevnitř, argumentovat proti islámu jeho vlastními texty. To je příklad řady knih v češtině, například „Proč nejsem muslim“ Ibna Warraqa. Představa, že zlo je v samém jádru islámu, je skutečně velmi rozšířená. A je naprosto absurdní.

Ano, to bychom potom museli spatřovat násilí a zlo i třeba v hebrejské Bibli, kde jsou texty podobného ražení, jaké mají asi na mysli tito lidé... I Bible říká o odpadlíku „ukamenuj ho k smrti“ (Dt 13), v žalmech najdeme jásot nad tím, že nám Hospodin vydal nepřítelů do našich rukou, o Debořině písní ani nemluvě...

Ano. Problém je, když se náboženství rozhodne vykládat skupinka extrémistů. Paradoxně odpor, který vyvolávají na internetu zvěrstva Islámského státu, by mohla sdílet s těmi protiislámskými bojovníky též naprostá většina muslimů... problém je tedy zneužití náboženství.

Pokračování na str. 3

Prohlášení iniciativy Společný hlas, fórum židů, křesťanů a muslimů

Jako všichni Evropané jsme i my znepokojeni zločiny, k nimž došlo 7. a 9. ledna 2015 v Paříži. Vítáme skutečnost, že mnozí muslimové se od těchto kriminálních činů, páchaných ve jménu islámu, jednoznačně distancují. Vzhledem k řadě dalších tragických událostí poslední doby na území Sýrie, Iráku, Pákistánu, Afghánistánu či Nigérie zároveň rozumíme rostoucím obavám mnoha obyvatel Evropy z islámu.

Uvědomujeme si, že hlavním cílem teroristických činů je rozdělit společnost a vyprovokovat jednotlivé skupiny ke vzájemnému nepřátelství a strachu. Jedná se o zřejmou snahu polarizovat evropské společnosti a postavit muslimy proti židům, křesťanům i sekulárním občanům.

Vyzýváme všechny, kdo se podílejí na utváření veřejného mínění, aby nakládali s informacemi odpovědně a vyhýbali se zjednodušujícím soudům, vedoucím k polarizaci společnosti. K ní přispívá i takové uplatňování svobody projevu, které pohrdá hodnotami druhých lidí. Takovou polarizaci si bezpochyby přejí právě extremisté na všech stranách.

Jako Společný hlas židů, křesťanů a muslimů tuto polarizaci odmítáme. Nepřijímáme princip kolektivní viny, podle něž by za zločiny jednotlivců nesly odpovědnost celé komunity jejich souvěrců. Zdůrazňujeme nutnost kategoricky odsoudit kriminální činy a zároveň podporovat jednání, směřující k pokojnému soužití.

V Praze, 29. ledna 2015

Zuzana Amrani, muslimská obec v Praze

rabín dr. Shumi Berkowitz, židovská obec Masorti

dr. Prokop Brož, děkan Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy

patriarcha Církve československé husitské dr. Tomáš Butta

prof. Tomáš Halík, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

doc. Pavel Hošek, Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy

rabín dr. Daniel Mayer, Haifa, Izrael

Emir Omić, bývalý imám pražské muslimské komunity

synodní senior Českobratrské církve evangelické Mgr. Joel Ruml

dr. Vladimír Sáníka, muslimská obec v Praze

dr. Miloslav kardinál Vlk

doc. Zdeněk Vojtíšek, Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy

Sylvie Wittmannová, členka Rady Federace židovských obcí

Mgr. Salih Yilmaz, generální sekretář o. s. Mozaiky

Z kazatelského plánu

Pátá neděle po Zjevení Páně

Pojďte, zaplesejte Hospodinu, oslavujte hlaholem skálu své spásy.
ŽALM 95,1

První čtení: Izajáš 40,21-31

Tužby pro dobu po Zjevení:

1. Abychom Pána Ježíše slovy vyznávali i životem následovali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom Božím slovu pozorně naslouchali a ve skutek je uváděli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku, Hospodine, ty dáváš slabým sílu a nemocným uzdravení. Učiň z nás posly své lásky a pokoje, aby se evangelium rozšířilo do všech končin země! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 9,16-23

Evangelium: Marek 1,29-39

Verš k obětování: Žalm 142,6

Verše k požehnání: Lukáš 6,18-19

Modlitba k požehnání:

Panovníku, Hospodine, v tobě nalézáme pokoj nad každé pomýšlení! Nás všechny, kdo jsme se podíleli na dnešní svátostné hostině chleba a kalicha, učiň nástroji svého pokoje ve světě. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 6, 51, 78, 85, 102, 289

Islám v Evropě: hrozba či výzva?

K masakrům ve jménu islámu nelze mlčet. Z povahy své víry i občanského smýšlení odsuzují nábožensky motivované násilí a modlím se za oběti a pozůstalé. Ale není mi zcela pochopitelné, proč satira na účet zakladatele náboženství je pro některé lidi symbolem svobody. Je to spíše vyzyvavá podpora ateismu, a hlavně zbytečná provokace, i když přiznávám, že v náboženství je humor důležitý. Nejistoty ovšem nahrávají pojetí jediného Boha jako krutého soudce. Násilí se pak nelze divit. Víra a její interpretace jsou dvě věci. Víra v Boha a násilí v jeho jménu jsou také dvě věci. Otázka, zda je Alláh opravdu Bohem milosrdným a slitovným (Súra 1,1), musí zodpovědět především sami muslimové. Tomu žádné karikatury nepomohou, spíše uškodí. Křesťané, židé ani lidé nevěřící by muslimy neměli apriorně stigmatizovat terorismem a házet do jednoho pytle s islamistickými milicemi všeho druhu, protože tím vyvolávají atmosféru strachu a nedůvěry, která násilí nahrává. Kdo zná osobně nějakého muslima, ví také, že to prostě není pravda. Naopak muslimové by měli přijmout fakt, že žít v cizím státě znamená dodržovat jeho zákony, a to i tehdy, pokud nejsou s islámem v souladu. Není to ale tak jednoduché. Mluvčí Muslimské unie v ČR ospra-

Samarkand 1905-15, sbírka Prokudina-Gorského; Library of Congress, USA

vedlňoval islamismus tím, že muslimům byla západní kultura násilně vnucena. Z hlediska kolektivní viny koloniálního imperialismu má v zásadě pravdu. Nicméně zrovna českého národa se tato kolektivní vina netýká. Češi sami trpěli pod koloniální nadvládou. A přestože nefandili krevní

mstě, odsunuli po válce Němce. Evropská civilizace, ale i čínská a indická jsou daleko starší než islámská, ale všechny jmenované mají z pohledu mezinárodních dohod stejné právo na existenci. Z pohledu sekulárního humanismu – žij a nech žít. Věřím-li, že jsem součástí celku, rodiny, komunity, společnosti, lidstva, pak také každý další člověk je nedílnou součástí tohoto

celku. To je otázka chápání universalitu, o které Korán říká: „Kdo zabil jednoho člověka, je to jako by zabil lidstvo veškeré. A kdo oživil jednoho člověka, je to jako by oživil lidstvo veškeré.“ (Súra 5,32)

Pochybuji o tom, že muslimové, kteří mají rodinu a děti, jsou nebezpeční teroristé a jsou připraveni se vzdát rodiny i života ve jménu „džihádu“ – války ve jménu boha, který miluje vraždění. Pochybuji, že muslimové-imigranti do Evropy přicházejí s cílem zabít „nevěřící“. Přicházejí prostě kvůli lepším životním podmínkám. A samozřejmě, přináší s sebou své náboženství. Logicky zde dochází ke střetu naprosto odlišných způsobů života. Kolonialismus západních mocností posledních tří století je základem globalizace i migrace. Kdo si to neuvědomuje, nemůže pochopit svět, ve kterém žije.

Vyhlášení Islámského státu v Iráku a Sýrii naznačuje, že demokracii nelze nikde zavést silou a zbraněmi, narodil od islámu, který se už od svých počátků šíří bojem. Politická a náboženská sféra je v tradiční interpretaci osobnosti proroka Mohameda nerozlučně spojena. V islámském právu neplatí žádné „Co je císařovo, dejte císaři, a co je Boží dejte Bohu“ (Mt 22,21), neboť neuznává žádné právnícké osoby. Ani státní pokladna nemá charakter instituce. Neposlus-

Pokračování na str. 3

Nad Písmem

ODEŠEL NA PUSTÉ MÍSTO A TAM SE MODLIL

Mk 1,29-39

Časně ráno, ještě za tmy, vstal a vyšel z domu; odešel na pusté místo a tam se modlil. Šimon a jeho druhové se pustili za ním. Když ho našli, řekli: „Všichni tě hledají.“ Řekne jim: „Pojďte jinam do okolních městeček, abych i tam kázal, neboť proto jsem vyšel.“ A tak šel, kázal v jejich synagogách po celé Galileji a vyháněl zlé duchy. (Mk 1,35-37)

Žijeme mezi slovy. Žijeme v záplavě slov. Všechno si vyříkejte, komunikujte, mluve spolu. A tak spolu mluvíme a mluvíme a vedeme páté přes deváté a všichni mluví a nikdo nikoho neslyší, protože každý chce prosadit svou a přemluvit druhého k svému postoji a umluvit ho v jeho odlišnostech – krátce řečeno – Babylon. Tolik slov, aby žádné nezaznělo. Nevyznělo. Stokrát nic umožilo osla, tisíc slov zabilo slovo. Ježíš odešel na pusté místo.

Vždycky mě fascinuje ta věta, že na Vánoce nemá být nikdo sám. Tedy – fascinuje mě, když to vyřkne křesťan. Co to je od křesťana za nesmysl? Jak by mohl být na Vánoce sám, když se nám narodil Kristus? **Naopak – na Vánoce by měl být každý sám – každý sám by měl stanout před chlévem s bezmocným Spasitelem, který přišel právě pro něj.** Ne pro nějakou všeobecnou vánoční selanku, nýbrž pro záchranu osamělého chodce. Ale tou záchranou, tou mám být já, ozářen betlémskou září, mám na své cestě toho osamělého chodce rozpoznat. Aby ta záře mohla osvitit mé srdce, musím před Betlém stanout sám. Sám v kruhu svých blízkých. Abych dostal své vyslání na cestu – to, co je pro mě, nikoli pro

druhé. Pavel – který neříká to, co chce být všeobecně slyšeno, říká to, co slyšeno být má. Říká pravdu. Tak ani my neříkejme to, co všeobecně fičí – že máme komunikovat a komunikovat a komunikovat, až se vykomunikujeme z podoby.

Nikoli – všechno je to taková nová davová psychóza. „Hlavně musíme komunikovat,“ řekl mi naprosto ne-logicky likvidátor kanceláří, jež jsme měli v nájmu v Novém Jičíně. Dobrá, tak já teda komunikuju.

„Přijdete zítra v kolik?“ povídám popuzeně. „No, přijdu zítra v osm,“ odpověděl blazeovaně. Nepřišel ani zítra, ani pozítří. Nepřišel vůbec. Takže – nekomunikoval. Jenom plácal a měl ze mě legraci.

Proto, abychom přestali plácát, proto se máme vydávat do nikam, do ticha, do prázdna, do samoty na pusté místo – do krajiny setkání s Bohem, já a On, já a Ty, do totálního soukromí, které Bůh modlíci mu se poskytuje, posily, pohromy, podle toho, jak si stojíme a co nám Bůh sdělí. Abychom se pak vrátili a pak mluvili to, co má být slyšeno, a ne to, co chtějí – chceme slyšet.

Osobní samota, samota, do níž vstupuje Bůh ze tmy mého osobního světa se svým světlem, které mně přináší, to vnímám jako záchranu

světa. Jako záchranu křesťanstva. Písně Taizé jsou úžasné, nakažlivé, úchvatné. Ale – kam až sahají?

Byla jsem, dávno tomu již, za hluboké totality, na modlitebním setkání - zpěvech z Taizé, byla jsem zamilována. Zamilována do zpěvu a atmosféry Taizé. Druhý den jsem šla do obchodu, v němž jedna z účastnic modlitebního setkání prodávala. Vůbec mě nepoznala. (Na setkání nás bylo celkem devět.) Ke všem se chovala se stejnou arogancí, s jakou to socialismus dovozoval... A nestalo se to jednou, zklamání po pocitu nejprve modlitební sounáležitosti ve společenství a posléze vystřízlivění při setkání s týmiž, v jiném společenském koloritu. Za to nemůže komunita Taizé, za to můžeme my, sběrači duchovních událostí. Jistě, nelze pausalizovat. Ano, ale ani zbožšťovat.

Z osobního setkání mě s Bohem v samotě – z toho nás nikdo a nic nevyváže. Nezachráni. A to je dobře. Protože jde o prostor. Jde o prostor v Bohu. A ten ne vždycky konvenuje s pocitem vzájemnosti. Spíše se závěrem prvního čtení: „Ale ti, kdo skládají naději v Hospodina, nabývají nové síly; vznášejí se jako orlové.“ A o to jde: býti orly pro Krista. Totiž to zadání: Být Kristův, to není o nic menší nežli let orla! **Marta Silná**

Pane Ježíši, nosím na krku kříž. Tvůj kříž.

Dávám tím světu najevo, že jsem tvoje.

A přitom plácám nesmysly, říkám hlouposti, reaguji na to, co den přináší, aby to, pokud možno, nedrhlo.

Nauč mne, nauč nás, ať se v duchu chytnu tvého kříže, který je na mém krku, ať se zastydím,

ať si vzpomenu na tu neskonalou samotu Golgoty a vystoupím na ni za tebou, abych pod tvým křížem spočinula a tvému slovu naslouchala. Amen.

O mediálních muslimech...

Pokračování ze str. 1

Ano, tomu rozumím. Vždyť toto náboženství má vlastně i ve svém názvu mír (od kořene slm, v hebrejštině šlm)...

Jste autorem knihy Atlas muslimských strašáků (vyšla v listopadu 2014), která se snaží některá často diskutovaná a zároveň v médiích zkruslaná témata – strašáky – objektivně vyložit a přiblížit.

Zaznamenal jste reakce na knihu ze strany muslimské komunity?

Ano. Byl jsem třeba pozván, abych se zúčastnil muslimských dnů v Teplicích, kde jsem tuto knihu měl představit. Bylo to mnohem dříve, než došlo k těm tragickým událostem, již v listopadu. Dlouho jsem uvažoval, jestli pozvání přijmout. Na jedné straně jsem si říkal, že to jen utvrdí protiislámské aktivisty v tom, že orientalisté a religionisté jsou vlastně zrádci, kolaboranti, kteří dělají muslimům zadarmo advokáta. Ale chtěl jsem přednášet s tím, že si sám zvolím téma. Téma, které je mimořádně kritické jak vůči islamofobům, tak vůči muslimům. Oni souhlasili a já jsem tedy přednášel o té knize, nevyjadřoval jsem se k žádným událostem v Teplicích, ani jestli je islám dobrý či špatný. Mimochodem, bylo to poprvé, co jsem přednášel za poli-

cejní asistence. Byla to zajímavá zkušenost a zájem projevil velmi nesourodá společnost...

Jak si vysvětlujete, že se u nás, například na sociálních sítích, tolik lidí negativně vymezuje proti islámu, když je zde komunita v takové menšině? Napadá mě, co by zde asi museli psát Francouzi...

Domnívám se, že na rozdíl od jiných menšin, vůči kterým se lidé na internetu vymezují, zejména Romů, je muslim pro většinu facebookových debatérů nějaká abstraktní veličina... a neznámého se bojíme všichni.

Myslíte takový „mediální muslim“.

Přesně tak... muslim, který je naprosto vzdálený reálnému muslimovi. Jiný živočišný druh, který funguje podle šariatských ustanovení a zapomíná se, že má i nějakou národnost, sociální a kulturní záze-
mí...

A navíc jde o určitou antitezi: Zatímco my tu máme demokracii, tak oni chaos nebo diktaturu... Navíc zanadávat si na muslimy – to spojuje. Společný nepřítel a sdílená zášť je bohužel silné pojítko...

Bronislava Ostřanského se ptala

Klára Břeňová

Hrobka největšího mystika islámu Muhjiddina ibn Arabiho v Damašku

O darech naší církve

Je tomu 95 let, co vznikla ČČSH. A za námi je setkání Taizé. To spolu zdánlivě nesouvisí, ale zdání často klame. Lidé z naší náboženské obce se na tomto setkání podíleli. Přijímáním poutníků, ubytováním, organizací modliteb apod. Asi stejně jako mnozí z vás. V průběhu setkání se mě dost mladých lidí ptalo na naši církev; obzvláště potom, co jsme s ni-mi na Nový rok měli společnou bohoslužbu s liturgií Karla Farského.

Ty otázky by se daly shrnout v otázce jednoho z francouzských poutníků. Ten mi řekl: „Ty jsi teda ti protestanti, ale máte v bohoslužbě katolické prvky, a dokonce i pravoslavné... Tak co vy jste vlastně za církev?“

Většinou jsem se jim snažil vysvětlit, že se hlásíme k odkazu Mistra Jana Husa, Cyrila a Metoděje i prvotní nerozdělené církve. A i přesto, že u nás lze nalézt jak evangelické, tak katolické prvky, nejsme ani evangelíci, ale ani katolíci... Když jsme se později bavili o těchto otázkách mezi sebou na faře, objevila se myšlenka, že naše církev je takovým mostem. Mostem, na jehož jedné straně stojí církev katolická, na druhé straně církve evangelické.

Možná tomu tak zcela není, ale asi by tomu tak být mohlo. Naše církev

k tomu má rozhodně dobré předpoklady, otázka je, jak s nimi nakládáme. Naše církev zde může být pro katolíka, který je až moc reformní na to, aby zůstal katolíkem. Pro evangelíka, který je až moc katolický na to, aby zůstal evangelíkem...

To je přesně v duchu jedné z odpovědí, které nacházíme v Základech víry: Co věříme o Československé církvi? O Československé církvi věříme, že vznikla z Boží vůle a milosti, aby skrze ní do jedné, svaté a obecné církve Boží byli přivedeni mnozí, kteří by jinak zůstali ztraceni v nevěře a beznaději, a aby usilovala o Boží církev bez poskvrny a vrásky.

Naše církev si tedy skutečně dala závazek být společenstvím otevřeným pro ty, kteří se takřkajíc jinam nevejdou. A právě z této pozice může být dobrým mostem mezi různými konfesemi, protože při své vnitřní rozmanitosti dokáže mít pochopení pro různorodý způsob života víry. Nepromarňujme toto charisma: být zde pro ty, kteří by jinak byli ztraceni. Buďme stále tak otevření a pestří, jak to od nás vyžaduje tradice prvotní předkonstantinovské církve, tradice církve utrakvistické i celá tradice naší Církve československé husitské. Buďme těmi, kdo s láskou a pocho-

Můžete si přečíst

Walter J. Ciszek, Daniel L. Flaherty: *S Bohem v Rusku*, Praha 2014, 486 s.

V nakladatelství Paulínky, v edici Svědectví, vyšla v minulém roce kniha *S Bohem v Rusku*. Jedná se svým způsobem o autobiografické dílo, popisující vedle mládí a studia i zkušenosti a zážitky amerického kněze Waltera J. Ciszka, který prožil 23 let v Sovětském svazu, z nichž 15 pak přímo v sovětských věznicích a koncentračních táborech na Sibiři. Samotný děj knihy lze rozdělit zhruba do dvou částí. První je stručnou charakteristikou Walterova mládí, jeho nezralého pohledu na svět, hledání sebe sama a po rozhodnutí stát se knězem i trnité cesty obrácení jeho duše k Bohu při studiích. Ze zatvřelého mládíka vzdorujícího všemu a všem se působením Boží vůle stává odvážný kněz, připravený ke svému životnímu úkolu – misii do Ruska.

Ve druhé části pak čtenář sleduje

putování mladého klerika za svým osudem, jeho pobyt na misii v Polsku a konečně i naplnění jeho poslání, utajený pobyt a práci v Rusku, kde po odhalení následuje zatčení a uvěznění na dlouhá léta. Mladý Američan tak zakouší na vlastní kůži, jak „chutná ovoce ze stromu socialismu“, a jen jeho víra v Boha a ve svůj úkol, coby jeho vůli, mu pomáhá přežít nelidsky kruté podmínky. Pomáhá mu se se svou situací vyrovnat a pochopit, že zde není proto, aby zbytečně trpěl, nýbrž proto, aby pomáhal nést tohle utrpení těm, kteří nemají tolik sil, kterým už v hrozných podmínkách pomalu vyhasíná světlo naděje. Dříve či později pochopí, že právě sem ho Bůh směřoval, že uvěznění nebylo dílem zlé náhody a že má své, Bohem určené místo zde, za ostatním drátem.

Knihou vrcholí nejprve jeho propuštěním do jakéhosi vyhnanství s omezeným pobytem a posléze návratem do vlasti, do Spojených států.

Českému čtenáři se logicky po pře-

S BOHEM V RUSKU

čtení nabízí srovnání s dílem A. Solženicyna – *Souostroví Gulag*. Toto veliké a svým způsobem nedostupné dílo však hovoří trochu jinou řečí. Řečí lidské vůle, pravdy a boje za ni, řečí svobody, úpějí v okovech zla a beznaděje...

Namísto toho příběh Waltera Ciszka je strhující zpovědí vyprávějí a svědčící o Boží vůli, o jejím působení na člověka, který chtěl nechtě podléhat jejímu vlivu stejně tak, jako vše živé okolo něj. Bylo tomu tak v minulosti, kdy lidé sedali při bouři u svičky oněmělí strachem a modlili se za odvrácení zlých sil, a není tomu jinak ani dnes, v době technických zázraků a vyspělé civilizace. Můžeme létat do vesmíru, můžeme měřit a vážit atomy a neutrína, ale ukáže-li na někoho z nás prst Boží, dotkne-li se našeho srdce, musíme jít a konat jeho vůli. Příběh mladého neurvalce, který svůj život zasvětil pomoci druhým, daleko od své vlasti ve věčně zmrzlé zemi, je toho důkazem.

Klára Břeňová

Derrick

V TV běží německý kriminální seriál Derrick (1974-78). Vídali jsme ho tenkrát na rakouské televizi, když jsme jezdili za rodinou do Znojma. Spolu s Kojakem patřil k seriálovým hitům „imperialistické“ televize.

Kupodivu seriál ani po čtyřiceti letech nepůsobí jako z jiného světa a navíc koupit ho od ZDF vyšlo levně, protože v Německu i Rakousku je jeho reprízování zakázáno. Nedávno se totiž zjistilo, že představitel hlavní role – šarmantní Horst Tappert – byl za války důstojníkem SS. Ta německá důkladnost! Po tolika letech! Ano, Němci byli a jsou prvním, ne-li jediným (?) národem, který se dodnes tak důkladně vypořádával a vypořádává se svou minulostí. Umíme si představit, jak nejednoduché to bylo? U nás se minulost zametla s tlustou čarou pod koberec. Ústav pro studium

totalitních režimů bereme jako obtížný hmyz. Co jsme si, to jsme si... A tak si bohužel svou minulost, nepřiznanou, nelitovanou, neléčenou a nevyléčenou neseme stále s sebou. Důsledky toho vidíme kolem sebe. Nepoučení dostáváme za vyučenou. Třeba to není ztráta času a možná se s pětadvaceti letým odstupem se zpožděním začneme s minulostí konečně vyrovnávat.

Ne z pomstychtivosti. Ne pro vyřizování účtů. I na zadostiučinění pro oběti komunistického režimu je skoro pozdě. Pachatelé si mezitím mohli užít víc práv než jejich oběti. A to mezi oběti můžeme počítat i ty, kdo se ze strachu a zbabělosti nechali donutit estébáckým režimem, aby práskali, ale našli odvahu to přiznat... Suďme, kdo z nás chce soudit strach.

Postupně odcházejí všichni k Pánu Bohu. Ti první bez pokání, druzí bez omluvy. O potrestání, natož o očistě

vzájemným odpuštěním a smířením nemluví.

Z odstupu let Derrick otvírá jiné palčivé otázky. Horst Tappert, herec (nepřiznaný SS) hraje psychologicky vybaveného komisaře, který dokonce v několika dílech řeší i zločiny vrající se z minulosti válečných let (bylo teprve 30 let po válce). A tak se dívám a ptám se: Jak se s tím srovnával? Odhaloval (jako herec) hříchy druhých a tajil (jako člověk) hříchy své. Dá se v tom žít?

Jasně: Herec zahraje všecko. I vraha. Jenomže život není hra. V životě jste vrah, jste SS. Před lidmi můžeme utajovat kdeso (třeba i znak SS vyteťovaný na rameni), ale jak vidno, stejně ne navždycky. Možná se Derrick vyznal ve zpovědnici. Stejně je vše na Pánu Bohu, který hledí k srdci.

Kolik je Horstů Tappertů mezi námi? A kolik z něho je v každém z nás?

Jana Šilerová

Islám v Evropě...

Dokončení ze str. 2

nost vůči vladaři je zároveň hříchem. V Koránu čteme: „Nebudíš žádného donucování v náboženství.“ (Súra 2,256). Ovšem jinověrci nemají stejná práva jako muslimové. Liberální demokracie a právo šaría jsou zcela odlišné koncepty, které nelze sloučit. Na Západě jsou čtyři typy lidí. Ti, co islám neznají a bojí se ho; ti, co islám znají, a proto se bojí muslimů; ti, kteří islám znají a nebojí se, protože věří jeho umírněné interpretaci; a nakonec ti, kteří byli muslimy a už nejsou. Až na poslední jmenovanou skupinu nelze o fundovaném poznání islámu vůbec hovořit. Otázka, zda islám je pro Evropu hrozba nebo výzva, je otázkou po pravém náboženství. Kdo islám vnímá jako hrozbu, bude muset bojovat, anebo zemře strachem. Pojetí islámu jako výzvy je náboženskou odpovědí na Ježíšova slova: „Milujte své nepřátele a mod-

lete se za ty, kdo vás pronásledují, abyste byli syny nebeského Otce; protože on dává svému slunci svítit na zlé i dobré a dešť posílá na spravedlivé i nespravedlivé.“ (Mt 5,45n) To není jalový multikulturalismus, ale prorocká odvaha v duchu Jeremiáše: „Ty však přepásej svá bedra, povstaň a vyříd jim všechno, co jsem ti přikázal. Jen se jich neděš, jinak tě naplním děsem z nich.“ (Jr 1,17).

Islám může být chápán jako výzva Evropě i každému jednotlivci, který ctí svoji svobodu i svobodu druhého, ke znovunalezení náboženské identity – k restauraci křesťanství na Západě. V českém prostředí by pro začátek stačily dvě věci: a) chovat se jako zodpovědný občan, b) starat se o svůj duchovní život. A pokud má někdo iracionální strach z islámu, měl by začít číst Bibli i Korán či se alespoň zamyslet nad svým vztahem k náboženství. Ti poučenější pak třeba mohou vyrazit na kebab a dát se do řeči s muslimem. T. Procházka

ZPRÁVY

Bohoslužba, na kterou nezapomeneme...

V neděli 11. ledna jsme měli nádherný zážitek při bohoslužbě, kterou poprvé vedl Mgr. Vík poté, co byl den před tím ustanoven knězem u sv. Mikuláše. Ještě před kázáním jsem měl tu čest předčítat z Bohoslužebné knihy První čtení: Genesis 1,1-5 a Druhé čtení: Skutky 19,1-7.

Poté Dalibor Vík pokračoval ve čtení Evangelia (Marek 1,4-11) a pohovořil krátce o Janu Křtíteli. Zde si dovoluji část jeho krásné řeči předložit:

„Dnes si připomínáme křest našeho Pána Ježíše Krista v Jordánu a spolu s ním i smysl našeho vlastního křtu. V době, kdy Jan Křtítel křtil příchodí v řece Jordán, neprobíhal křest pokropením či polutím, jak je tomu většinou dnes. Člověk musel odložit šaty a nahý se celý ponořit do řeky. Je v tom hluboká symbolika. Při ponoření si připomněl, že svět povstal Božím slovem z vody, z chaosu a neuspořádanosti, vzpomněl si také na potopu a Hospodina, který jej před ní

uchránil, a na to, jak jeho prapradědové přešli Rákosové moře suchou nohou. Voda je v židovství symbolem času a pozemské časnosti. Ponořením do vody se proto starověký Izraelec nořil do času a vnímal tak svou smrtelnost a pomíjivost všeho pozemského dění, které nás doslova zaplavuje hříchem. Básník v Žalmu 69 volá: Zachraň mě, můj Bože, vody mi pronikly k duši. To znamená: pomoz mi, Bože, protože jsem zahlcen světem, jsem připoután ke hříchu. Výnoření z vody je pak vlastním symbolem narození. I my sami jsme kdysi přišli na svět z vody a byli jsme nazí. Myslíme, že i když už dnes křest probíhá jinou formou, jeho smysl zůstává stejný. Bůh nám v něm připomíná, že nazí jsme přišli na svět a nazí z něj jednou opět odejdeme. Jedíním nerozlučným průvodcem nám zůstává Boží láska.“

Kněze Dalibora znám již natolik dlouho, že mohu říci, že se jedná o člověka mimořádných kvalit, a proto jsem byl šťasten z jím vedené bohoslužby. Tento charismatický muž se narodil 14. 1. 1984. Bakalářské studium absolvoval v roce 2007 na Fakultě humanitních studií. Magisterský titul získal na Husitské teologické fakultě a v současnosti studuje postgraduálně na katedře systematické teologie. 10. 1. 2014 byl Dalibor Vík vysvěcen na jáhna.

Jeho nejvýznamnější profesní články a publikace jsou: Kučera - Vogel - Vík - Náboženství a teologie ve filosofické reflexi (2012), Vogel - Vík - Kapitoly z dialogu mezi vědou a vírou (2013). V roce 2014 byla Daliboru Víkovi udělena Cena nadace Josefa Hlávky. Pro rok 2015 je připravena publikace - Slovo, na kterém záleží (tiskne se).

Kněžské svěcení Dalibora Víka se konalo při slavnostní bohoslužbě k 95. výročí ČČSH v sobotu 10. ledna.

Jitka a Jindřich Kejšovi

Poutník v bezčasí

Františka Bílka jako autora řezbářské a sochařské výzdoby našich sborů čtenářům jistě netřeba představovat. Jinou část jeho tvorby můžete obdivovat na výstavě „Poutník v bezčasí“ v Oblastní galerii Liberec. Výstava představuje řadu grafik a také několik plastik. Upozornit lze zejména na sochu s názvem „Obětovaný“ se zajíma-

vým příběhem, o kterém se dozvíte na výstavě. Druhým důvodem, proč se věnovat pozornost, je to, že se jedná o jednu z mála plastik, kterou Bílek vytvořil z bronzu. Výstava trvá do 22. února. red

Dopisy Nathanielovi

Přijměte prosím srdečné pozvání k přátelskému setkání u příležitosti představení nové knihy Stani-

slava Kubína: Dopisy člověku Nathanielovi. Setkání se uskuteční 14. února od 16 h v pražském karlínském sboru (Vítkova 13, Praha 8). Knihu představí spolu s dalšími vzácnými hosty Petr Moos, Gabriela Vránová a flétnista Miroslav Matějka. sk

Pozvání do Loun

Přednášku Mileny Bílkové na téma „Zobrazení Mistra Jana Husa ve výtvarném umění 15. a 16. století“ pořádá náboženská obec v Lounech ve spolupráci s Městskou knihovnou. Proběhne 19. února v 17 hodin v Městské knihovně Louny. red

Atlas muslimských strašáků

Zájem o islám soustavně narůstá, což se odráží v knihkupectvích i v médiích. Přitom řada kontroverzních jevů, jež léta plní zpravodajské rubriky, se v základních příručkách o islámu nevyskytuje vůbec nebo jen okrajově. Nezasvěcený pozorovatel tak může snadno nabýt dojem, jako by existovaly islámy dva: mediální a ten z knihoven či univerzit. A právě tuto mezeru by rád zaplnil „Atlas muslimských strašáků“, jenž se záměrně soustředí na ta islámská či muslimská témata, která bývají tolik medializována i diskutována a často přijímána s nepochopením či obavami. Čtenář zde nalezne hesla lehčí, ale i temnější. Bronislav Ostřanský soustavně polemiky o islámu sleduje a rozbořem vybraných „strašáků“ by chtěl přispět k lepšímu chápání islámu a muslimů. Doporučená prodejní cena: 235 Kč. V e-shopu www.academiknihy.cz můžete nakoupit knihy se slevou 20 %. red

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ČINNOST V KAFARNAUM

K	T	A	Z	Á	K	J	A	K	U	B	Á
M	U	Z	A	L	E	Ž	E	T	V	L	Í
O	I	Z	E	Ř	P	H	O	Y	É	L	C
D	E	S	D	V	O	V	H	N	O	O	T
L	P	N	T	R	O	N	Y	K	L	N	I
I	D	E	O	A	C	H	O	J	E	Á	P
T	R	Č	S	T	T	V	U	M	Í	R	U
B	K	E	J	E	É	S	O	D	I	T	O
A	G	R	Č	A	D	C	E	V	Ú	S	T
Y	H	U	D	E	N	L	A	M	Á	M	S
L	I	K	L	I	V	Z	I	T	E	N	V
J	I	A	A	G	O	G	A	N	Y	S	Í

duchové
dům
horečka
Jakub
Jan
kázat
ležet

město
místo
modlitba
neduhy
nemocní
okolí
Ondřej

posedlí
ráno
ruka
synagoga
Šimon
tchyně
uzdravování

večer
vstoupit
vyjít
vyhnat
vzít

Řešení z minulého čísla: Učení plné moci.

Jana Krajčířiková

ZEKUMENY

KRISTUS V SRDCI MÉM

Osmnáctého ledna se nás ve votickém sboru sešlo sedmdesát sedm. Zpívali jsme modlitby Taizé i jiné, rozžínali mnoho svíci, protože tento týden světových modliteb za jednotu křesťanů má letos podtext „Vy jste světlo světa a solí země“. Chrámový pěvecký sbor od sv. Václava zpěvem a hudbou fléten s kytarou doprovázel skoro všechny písně. Duch svatý z modliteb bratří Taizé a všech těch tisíců poutníků, co přijeli do Prahy z celého světa během Vánoc a duchovně obrozovali náš národ, mocně zavanul nad našimi nesvatými hlavami. Celá ekumenická bohoslužba trvala dvě hodiny a prý některým utekla jako voda. Atmosféra byla milá a rodinná a myslím, že v našich srdcích a duších bylo také tak útulno. Kéž nám radost a vzájemnost vydrží po celý další rok a příště se sejdeme v modlitebně Českobratrské církve evangelické v Sedlci-Prčici (také tam topí – vzadu za lavicemi velká kovová kamna, ve kterých praská a voní hořící dřevo).

Těž jsme se domluvili na veřejném čtení z „Deníku p. Herbenové“ v Herbenově vile na Hostišově (termíny budou včas oznámeny) a malých koncertních hudbních vstupech, výletech, koncertech, vzájemných návštěvách a pomoci potřebným. Kromě dříve avizovaných tří křesťanských církví – římskokatolické, evangelické a husitské – se sešli a pozdravili přítomní také příslušníci jiných

náboženských směrů – židovské obce a hnutí Haré Krišna. Mohu s radostí a klidem konstatovat, že jsme našli společnou řeč, společné ticho nitra při soustředění se v modlitbách a zpytování svědomí. Dokonce poslední Taizé píseň Magnificat jsme zazpívali jako kánon – rozdělení na čtyři skupiny. Nakonec, po agapální hostině (hostině lásky), kterou jsme uspořádali z dobroty přinesených všemi se ještě ve foyer Husova sboru ČČSH zpívalo s fujarou a tančilo... Krása!

Prosím Hospodina, aby nezůstalo u jedné akce tohoto druhu, a dá-li vůle Jeho, scházíme se takto nejen jednou ročně, v čas předepsaný světovou ekumenickou radou církví, ale zůstaňme milujícími lidskými bytostmi napařad, odpouštějme sedmadesátkrát (známé biblické úsloví) a radujme se vždy společně – protože jak praví jeden z žalmů: „Jak je příjemné a milé, když bratři bydlí pospolu – Hinematov uma najim ševet achim gam jachat“. Jinými slovy: „Udělejme si to tu (na světě) hezký“ (To je zase výrok našeho milého zvukaře ekumenky Michala Veselého).

Nejbližší termín většího společného setkání by mohl být čtvrtek 12. února v 17 hodin („Pankáč v kostele“ – veřejné autorské čtení z nové knihy našeho husitského bratra biskupa brněnského Juraje Jordána Dovaly a jeho vlastní hudební kytarové vstupy). Po koncertu a čtení z knihy je možné společně povídat v prostorách našeho Husova sboru, dát si polévku zelnou a třeba zajít naproti do kina na pivo. Přijďte, srdečně zveme – kdy si takto pobudete s biskupem naší církve, který zde ve Voticích není poprvé, ale již tu vystupoval se svou minulou knihou „Ticho“, pomáhal vést náš zdejší první tábor pro děti v týpi na naší farské zahradě a společně jsme dvakrát konali bohoslužby pro rockery a jiné návštěvníky Open Air Music Festivalu v Trutnově. Naviděnou, Chairé, Šalom, Salve, Adieux, Do zobaczenia, See you later. Díky, Pane, Tobě a všem, co pomáhali a přišli.

Kamila Magdalena Čadová

Ekumenická bohoslužba

13. února 2015 v 18 hodin

EMAUZSKÉ OPATSTVÍ
Kostel Panny Marie
a slovanských patronů

- za pokoj mezi národy
- za odvrácení války
- za pronásledované křesťany
- za oběti násilí a teroru

Bohoslužba se koná u příležitosti 70. výročí náletu na Prahu dne 14. února 1945
Hudební doprovod - sbory koptské a řeckokatolické církve

